

INFORME ESTRATÈGIC DE VILASSAR DE MAR

Reunió	Entrevista a l'Alcalde
Data	21/03/2005
Objecte	Primera entrevista
Lloc	Ajuntament de

ASSISTENTS

Ajuntament de Vilassar de Mar	Alcalde Vilassar de Mar	Sr. Pere Almera
Pla estratègic litoral	Tècnica del Pla	Sra. Maria Xalabarder
Pla estratègic litoral	Coordinador General	Sr. Andreu Ulied

TEMES TRACTATS

Recepció de l'equip tècnic del Pla: **Andreu Ulied** i **Maria Xalabarder** per part de l'exel.lentíssim alcalde de Vilassar de Mar, **Pere Almera**.

CARACTERÍSTIQUES DEL MUNICIPI

PLANS EN CURS

El planejament vigent data del 1999. D'ençà s'han fet petites modificacions. Actualment, han esgotat tot el sòl urbanitzable, quedant en curs un darrer sector urbanitzant-se de 10,62 Ha "Les Pinedes", amb capacitat per a 430 habitatges. No es preveu una revisió del POUM per a la classificació de més sòl, per bé que s'ha d'adaptar a la llei.

El Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner ha afectat, pràcticament, la meitat del terme municipal, corresponent a sòl agrícola. S'han presentat al·legacions per a que es permetin determinades construccions i activitats lligades al mercat de la flor i la planta ornamental.

DINÀMIQUES DEL MUNICIPI

El 2004, la població del municipi era de 18.558 habitants, mentre que les últimes dades del padró donaven la xifra de 18.900, amb un ritme de creixement mig anual d'unes 300 persones/any en els darrers anys. El creixement anual acumulatiu, en el període 1998-2003, s'estima que ha estat del 3'41%. La tendència descrita respon a l'arribada de població procedent de l'àrea metropolitana que, o bé per canvi de residència o bé per transformació de segona a primera, s'instal·len a Vilassar. Un 6,49% és d'origen estranger, procedent, en la majoria dels casos, d'Europa i, en segon lloc, de sud Amèrica i Àsia. La pressió espasmòdica que la població flotant havia tingut temps enrere és cada cop menor, a mida que el municipi es consolida com a residencial i perd el seu caràcter de lloc d'estiueig.

L'esgotament del sòl urbanitzable i la manca de renovada oferta d'habitatge en el mercat fan preveure una desacceleració i limitació del creixement en els propers anys. L'horitzó potencial es calcula en uns 24.000 habitants. Tanmateix, l'escassetat de sòl dificulta la capacitat de l'Ajuntament per donar resposta a la demanda d'habitatge social.

Pel que fa a la provisió d'equipaments escolars, al municipi hi ha tres escoles, una concertada i compartida amb Cabrera i es projecta la creació d'un centre de secundària amb 3+2 línies, alhora que es

discuteix la necessitat d'una quarta escola de primària. Quan als equipaments sanitaris, compten amb un Centre d'Atenció Primària, inaugurat fa quatre anys, i s'està estudiant la possibilitat d'obrir un centre de pediatria tal i com apunten les previsions demogràfiques.

Està en fase d'adjudicació la futura biblioteca, alhora que s'apunta la necessitat d'una sala polivalent per activitats culturals, ja que la que hi ha actualment és insuficient.

BASE ECONÒMICA

El mercat de la flor i la planta ornamental, tradicionalment cultivades al municipi, és un mercat avui dia molt mundialitzat i competitiu. Té un potencial de creixement si s'adapten les estructures empresarials tant a la producció de qualitat com a la distribució i comercialització a gran escala des del sud d'Europa. Per la qual cosa esdevé necessari millorar i tecnificar els processos. D'altra banda, el sòl rústec està sotmès a una gran pressió especulativa de grups inversors i immobiliaris que propicien l'abandó de l'activitat agrícola tradicional.

El polígon industrial està pràcticament ocupat, al 100%, i no es preveu cap ampliació. La majoria d'empreses que l'ocupen són de Pymes, si bé també en destaquen d'altres com la d'alimentació Conserves Dani, Marlo's (dedicat a la distribució de calçat), un parell de discoteques, Caprabo, concessionaris d'automòbils, etc.

El municipi ha anat perdent el seu caràcter de poble d'estiueig per convertir-se, cada cop més, en una vila residencial. Actualment, ja no hi ha cap hotel, només una fonda, i no hi ha previsió de què s'en construeixin de nous.

OCUPACIÓ DEL SÒL

Vilassar de Mar té un nucli urbà compacte i de baixa densitat que ha tendit a ocupar completament tota la façana marítima. La tipologia d'habitatges és de planta baixa més dos o tres, per bé que una quarta part del parc d'habitatges el configuren els adossats més els aïllats. Malgrat el procés de residencialització que pateix, el municipi encara té un 23'73% d'habitatges secundaris.

El Pla Parcial de les Pinedes, l'últim abans de l'esgotament del sòl urbanitzable planificat, preveu la construcció de 430 habitatges dels quals 60 seran de promoció pública.

Els projectes de futur, doncs, tindran a veure amb la millora de l'espai públic, creixements intensius, la provisió d'equipaments i serveis, la prolongació del passeig marítim, la creació d'aparcaments soterranis, com els previstos als baixos del mercat municipal i del Carrer del Carme, i l'ampliació del Mercat de la Flor.

INFRASTRUCTURES I MOBILITAT

El pas de la Nacional II pel front marítim, on s'hi connecten carrers amb una visibilitat pràcticament nul·la i sense capacitat de maniobra, provoca una elevada sinistralitat. Malgrat tot, el municipi no compta, encara, amb cap proposta concreta; l'Ajuntament, al seu torn, aposta per la transformació de la carretera en una via urbana alhora que es desplaça el trànsit per l'autopista o per possibles calçades paral·leles a aquesta. L'impacte del ferrocarril és, al igual que en la resta de municipis del baix Maresme, un problema per la impermeabilitat i l'efecte barrera. El seu soterrament, però, no és vist com un projecte factible a curt-mitjà termini.

La construcció de la marina i de la zona lúdica associada al port de Premià, els seus accessos i altres obres associades, estan pendents de dur-se a terme des de fa anys per falta d'inversió del Concessionari.

Pel que fa al transport públic, el municipi explota, conjuntament amb Cabrera, una línia d'autobús que ha permès millorar el servei al ciutadà però que té uns costos per l'erari públic considerables i difícilment sostenibles. Per aquest motiu, l'Ajuntament està interessat en implicar altres municipis del baix Maresme en la creació d'una línia conjunta. Un primer pas ha estat formar part del AMTU Associació de Municipis per al Transport Urbà.

L'Ajuntament va encarregar un estudi de vialitat i mobilitat dins el casc urbà del que se'n van derivar unes propostes de peatonalització que es van executant paulatinament. A més, hi ha un projecte d'aparcament soterrani amb cabuda per uns 200 cotxes, lligat a la creació d'una plaça a la part central de la vila. El cost de l'operació i les dificultats de gestió, però, estant frenant la seva execució.

MEDIAMBIENT

El col·lector transversal, que transporta les aigües fecals a l'estació decantadora de Mataró, és insuficient i ineficaç en períodes de pluja. Els vessaments afecten directament la qualitat de l'aigua marina. La situació s'agreuja quan l'estació de bombeig, que no funciona amb electrògens, s'atura amb elstalls de corrent.

La regressió de les platges és l'altre gran problema al què s'ha d'afrontar el consistori. Els impactes dels ports de Cabrera i Mataró han tingut un efecte evident. Actualment, hi ha dos projectes en marxa per a la reposició de sorres en què hi participael Ministeri de Medi Ambient: l'extracció de sorra a llevant dels ports de Premià, Masnou, Mataró per a bypassar-los a Cabrera, Vilassar i Premià. La segona actuació consistirà en l'extracció de sorra del fons marí de Premià abans de l'estiu.

Vilassar ha estat un dels primers a implantar la recollida selectiva porta a porta (finals del 2003), amb un 70% recollit respecte al produït, en total, es tracta d'unes 21 tones, que han permès reduir els residus que van a la incineradora en una quarta part. El mètode, però, ha topat amb certs problemes i reticències que tot just s'estan superant. D'una banda, la manca d'entesa amb l'empresa prestadora del servei i, de l'altre, la negativa d'un sector reduït de la població i la controvèrsia política de tot plegat.

CULTURA

Les diverses troballes arqueològiques d'època prehistòrica aparegudes dins el terme de Vilassar de Mar (el molí, del neolític, i la Rajoleria Robert, de l'edat de bronze) testimonien un poblament d'origen molt remot. El territori, influït per les dues grans ciutats veïnes de Mataró i Badalona, és ric en troballes arqueològiques d'època romana, destacant el jaciment de Can Vilalta, en el qual s'ha localitzat un habitatge, d'època imperial, una necròpolis amb dues torres i diverses sepultures i un mil·liari (pedra de senyalització que testimonia el pas per aquest sector del brançal de la Via Augusta que conduïa fins Barcino). També cal esmentar els sepulcres de teules del Torrent del Porxo, i prop d'ells una important vil·la romana dels segles II aC fins al IV dC.

Tret de les restes arqueològiques d'època romana, l'únic testimoni ressenyable que ha pervingut en aquest municipi és la Torre d'en Nadal, de finals del s.XV. El castell de Vilassar de Dalt, de l'edat mitjana, està documentat des de l'any 978.

Vilassar també és ple de construccions modernistes edificades durant el darrer quart del segle XIX i els primers anys del XX (Can Bassa i la sènia del Rellotge); els edificis més notables d'aquest moviment foren projectats per l'arquitecte vilassarenc Eduard Ferrés i Puig. L'abundància i qualitat dels elements de

ferro forjat que ornamenten moltes cases de Vilassar, i, en especial, la portalada del cementiri, són una mostra remarcable de la millora urbanística d'aquells anys. Les edificacions singulars de l'Escola Nàutica o l'edifici porxat del Casino, són testimonis de la construcció naval i l'activitat marinera de ben entrats al s.XIX.

D'altra banda, el teixit social vilassarenc és força dens. El municipi compta amb un bon nombre d'associacions culturals i festives de gran dinamisme. Una mostra n'és l'associació Bricbarca i la restauració del vaixell Sant Ramon. El Museu de la Vila vella, que també disposa d'una biblioteca i un arxiu, mostra un recorregut per tot els cicle de l'aigua.

GESTIÓ MUNICIPAL

El balanç fiscal és manté equilibrat. L'última operació en curs, Les Pinedes, reportarà a l'erari públic uns ingressos fixos de 0'36M d'euros (60 Mpts) que ajudaran a millorar la capacitat financera de l'Ajuntament. Tanmateix, la manca de més operacions urbanístiques possibles en el futur és vist com un handicap per a l'activitat municipal futura. L'Ajuntament demanda una major transferència d'ingressos des de l'Estat i, pot ser, haurà de recórrer a l'increment de taxes.

REPTES I PROJECTES DE FUTUR**SÍNTESI**

TEMES CLAU	DINÀMIQUES/REPTES	PROJECTES
Protecció restauració paisatge litoral amb criteris de sostenibilitat		
Protecció espais litorals no urbanitzables	Moltes afectacions PDUSC	
Regulació i reconversió usos periurbans		
Restauració ecològica del paisatge litoral		
Millora de la qualitat de l'aigua marina		
Restauració ecològica dels fons marins		
Restauració i manteniment de rieres i prevenció d'inundacions	Inundacions per la manca de capacitat del col·lector transversal.	
Millores en la capacitat i l'eficiència en les xarxes de sanejament		
Garantia d'abastament d'aigua		
Regeneració i prevenció de la pèrdua de sorra de les platges	Pèrdua de sorra	Mesures protecció sorra, trasvassaments (bypass)
Reducció i valorització de residus		
Impacte d'infraestructures puntuals		
Desenvolupament de noves centralitats a les ciutats litorals		
Rehabilitació de barris i urbanitzacions disperses de baixa qualitat		Creixement residencial Les Pinedes (440 habitatges)
Desenvolupaments d'habitatge integrat amb activitats		
Desplaçament i soterrament del ferrocarril		
Millora de la mobilitat interior: peatonalització i promoció d'eixos urbans comercials		Peatonalització de carrers, millora espai públic. Operació urbanística: gran plaça. Aparcament soterrat (200 vehicles)
Millora dels serveis de transport públic		
Reorganització de les carreteres en una xarxa jerarquitzada		N-II: conversió a carrer urbà
Millora del passeig marítim		Passeig marítim
Promoció d'activitats econòmiques avançades al litoral		
Modernització de l'estructura econòmica		Potenciació del Mercat de la Flor i planta ornamental
Reconversió turística		
Reconversió de l'activitat agrícola intensiva		
Reconversió de l'activitat pesquera		
Manteniment de la cohesió social		
Millora de la formació de la població		
Revitalització dels teixits socials i de la significació dels llocs i esdeveniments		
Equipaments socials (educatius, sanitaris i culturals)		Nous equipaments projectats: IES (3+2 línies), Biblioteca
Identificació i significació del paisatge litoral		
Valorització de les activitats culturals com element de dinamització econòmica		
Valorització del patrimoni cultural com a recurs educatiu		
Suport als teixits socials i les xarxes interculturals		
Gestió integrada del litoral		
Gestió ambiental i dels serveis socials i culturals		
Reequilibri financer dels municipis litorals		
Institucionalització de la cooperació supramunicipal		
Gestió de la informació i el coneixement. Atenció al ciutadà.		
Participació ciutadana i institucional		

ACORDS

L'Oficina tècnica del Pla estratègic Litoral acorda proposar enviar l'acta de la entrevista a l'alcalde de Vilassar de Mar **Pere Almera**, a fi i efecte de que aquest la pugui esmenar.

xalabarder@mcrit.com